

Overzicht reacties
1^e achterbanraadpleging

14 februari 2006

Eerste concept

Ontwikkelingsvisie NV Utrecht 2015 – 2030

d.d. 31 oktober 2005

De NV-Utrecht partners bereiden op verzoek van de Minister van VROM een lange termijn ontwikkelingsvisie voor. De NV-partners hebben de conceptontwikkelingsvisie in de afgelopen periode voorgelegd aan de achterbannen.

De NV-partners hebben in dat kader afgesproken hun achterbannen op identieke wijze te informeren en te betrekken bij de ontwikkelingsvisie. Daartoe is een aanbiedingsbrief aan de achterbannen opgesteld met daarin onder andere de volgende vragen:

- de conceptontwikkelingsvisie te bespreken als eerste aanzet, waarmee de NV-Utrecht haar onderhandelingsinzet naar het Rijk aangeeft;
- vanuit uw kaderstellende rol aan te geven welke afwegingen u mee zou willen geven om een voorlopig antwoord te kunnen geven op de vragen van de Minister van VROM.

Alle 7 NV partners hebben op het eerste concept gereageerd. Daarnaast zijn er reacties van de organisaties waarmee overleg gevoerd is. In de bijlage is per organisatie de reactie weergegeven, alsmede een reactie vanuit de NV-partners. In tabel 1 van de bijlage is een overzicht gegeven van de reacties van de zeven NV-achterbannen. In tabel 2 van de bijlage zijn, op basis van schriftelijke bij de "NV" binnengekomen reacties, opmerkingen van overige instanties weergegeven.

De reacties zijn ook naar een aantal thema's te rangschikken. Dat is hieronder gebeurd. Tevens is daarbij onder het kopje "Vervolg" aangegeven op welke wijze de NV-partners voorstellen de reacties bij het vervolgtraject te betrekken.

Reactienota, thematisch

A. Proces

Reactie:

- De achterbannen zullen intensiever bij het vervolgtraject betrokken moeten worden.
- Dat geldt ook voor de nieuwe volksvertegenwoordigers die na de gemeenteraadsverkiezingen aantreden. Kortheidshalve verwijzen wij naar de bijgevoegde Nieuwsbrief met daarin nader toegelicht het proces in 2006.

Vervolg:

- Het proces om tot een meer definitieve visie te komen zal worden aangepast. De beide bovengenoemde punten staan daarbij centraal.
- Op basis van de binnengekomen reacties zullen we voorstellen ontwikkelen voor een nadere inkleuring van het eerste concept. We zullen na de gemeenteraadsverkiezingen een aangepast concept voorleggen. Dan zijn ook de resultaten van de Infrastructurele Verkenning beschikbaar.
- Als wij het over "wij" hebben bedoelen wij de partners binnen de NV. Wij blijven benadrukken, dat de NV-Utrecht geen eigenstandige beslissingen neemt. Dat is de bevoegdheid van de afzonderlijke partners. De NV is slechts een samenwerkingsverband zonder eigen bevoegdheden.

B. Inhoud

1. Behoeftcijfers: zijn deze actueel / zijn ze te hoog?

Reactie:

- Waar zijn de behoeftcijfers op gebaseerd?
Graag een nadere onderbouwing. Zijn de cijfers niet te hoog?

Vervolg:

- De woningbehoeftcijfers zijn gebaseerd op regionale gegevens (Utrechtse Verkenning 2001, Streekplan Utrecht 2005-2015 en Streekplan Noord Holland). De cijfers komen overeen met de meest recente prognoses van het Rijk (Primoscijfers 2005). Het blijkt dat de woningbehoefte in het NV-Utrecht gebied hoog blijft. Wij zullen de behoefte nog eens onderbouwen, ook op basis van onder meer de demografische en economische ontwikkelingen.
- Ook zullen we een nadere analyse doen naar de kwalitatieve woonmilieus. Daarbij zullen we de rijksinschattingen en die van de regio naast elkaar zetten.
- De schatting naar de behoefte aan bedrijfsterreinen zijn op vergelijkbare bronnen gebaseerd als die ten aanzien van de woningbehoefte. De behoefte is ook gebaseerd op het historische uitgiftepatroon. Er zijn recent door het CPB nieuwe schattingen uitgebracht over de toekomstige behoefte aan bedrijfsterreinen. Die lijken op een afname te duiden. Wij zullen deze cijfers betrekken bij het vervolgproces.
- Ten aanzien van kantoorontwikkelingen merken wij op dat het hier niet om een additionele ruimtelijke reservering gaat. Er zijn voldoende locaties tot 2030

2. Groen/blauw: onvoldoende tot zijn recht gekomen?

Reactie:

- In het vervolgtraject zullen de groenblauwe ontwikkelingen nog explicieter bij de discussie betrokken moeten worden.

Vervolg:

- In lagenbenadering zijn de groen/blauwe componenten integraal meegenomen. Zij maken deel uit van visievorming.
- Groen/blauw maakt ook deel uit van andere projecten. Deze zijn niet allemaal in het concept uitgeschreven (EHS, Verbindingszones, Groene Hart, Hart van de Heuvelrug, Groen in en om de stad, Landinrichtingsprojecten, waterretentie, Natte as etc.)
- Bij de nadere uitwerking zullen we de groen/blauwe ontwikkelingen meer expliciet betrekken.
- Wij zullen bezien of in het Noordvleugelprogramma een additioneel groen/blauw project opgenomen zou moeten worden.

3. Infrastructuur: belang van infrastructuur voor RO

Reactie:

- De relatie tussen infrastructuur (zowel weg als OV) en ruimtelijke ontwikkeling wordt breed onderschreven.

Vervolg:

- Bij het opstellen van de conceptvisie is uitgegaan van de lagenbenadering. Daarbinnen speelt infrastructuur een belangrijke rol. De (bestaande) infrastructuur is leidend. Zonder zicht op een goede OV- en weginfrastructuur zijn nieuwe verstedelijkingsrichtingen niet gewenst.
- Wij zullen de uitkomsten van de thans lopende infrastructurele verkenning betrekken bij het vervolg. Dat is ook de redenen dat er thans nog geen nadere keuzes tussen of binnen de B-zones mogelijk zijn.
- Overigens zijn op basis van de autonome mobiliteitsontwikkelingen al grote investeringen nodig in de OV-en weginfrastructuur van het NV-gebied. De analyses uit de Nota Mobiliteit geven dat aan. Een additionele verstedelijkingsopgave maakt dergelijke investeringen des te noodzakelijker.

4. Verstedelijkingsmodel: ook aandacht voor organische groei, geen grootschalige locaties

Reactie:

- In nogal wat reacties worden vraagtekens gezet bij mogelijk nieuwe grootschalige "VINEX"-locaties. Zou er niet meer voor een geleidelijke groei van de diverse kernen gekozen moeten worden?

Vervolg:

- De ontwikkelingszones gaan niet louter uit van grootschalige locaties. Er heeft namelijk nog geen nadere invulling plaatsgevonden binnen de B-zones. Er zijn alleen, soms vrij ruime, bandbreedtes aangegeven. Daarbij is er wel voor gekozen om verstedelijking zoveel mogelijk te koppelen met infrastructurele knooppunten (weg en OV). Ook zijn er bewust meerdere mogelijke B-zones ter tafel gelegd om niet alleen op één of enkele grootschalige locaties te koersen.
- In het vervolgtraject zullen we de voor- en nadelen van een meer geleidelijke organische groei van kernen afwegen tegen die van grotere locaties. Ook bij de mogelijke organische groei zullen we de kwaliteit van de fysieke omgeving nadrukkelijk betrekken. De lagenbenadering blijft dus het uitgangspunt met een accent op de infrastructurele ontsluitingsmogelijkheden (OV en weg).

5. Binnenstedelijk programma: mag het ietsje meer zijn?**Reactie:**

- Vrijwel alle partners benadrukken het belang van de binnenstedelijke mogelijkheden die in de A-opties tot uitdrukking komen. De vraag wordt gesteld of een nog hogere ambitie haalbaar is.

Vervolg:

- De binnenstedelijke mogelijkheden zijn geïnventariseerd in nauw overleg met de betrokken gemeenten (vooral Amersfoort, Hilversum, Utrecht).
- De geïnventariseerde aantallen beschouwen wij als het maximum haalbare. Hiermee is zeer ambitieus doel neergelegd. Daarbij ligt er een nadrukkelijke relatie met de kwaliteit in het binnenstedelijk gebied. Ook het groen in de stad heeft een belangrijke functie
- De binnenstedelijke locaties zijn lastig te ontwikkelen binnen de huidige randvoorwaarden. Indien ook het Rijk, vooral in financiële zin (ISV, BLS), een belangrijke bijdrage kan en wil leveren, willen wij bezien of een nog hogere ambitie haalbaar is. Dat hebben de NV-partners ook in het kader van het Noordvleugelprogramma bij het Rijk aangekaart.
- Ook de uitkomsten van de hoogbouwdiscussies binnen met name de gemeente Utrecht zou een hogere ambitie dichterbij kunnen brengen. De kwaliteit van de binnenstedelijke opgave blijft echter een belangrijk aandachtspunt.
- Wij zullen ook bezien of er in de overige kernen (buiten de drie grote steden) nog meer verdichtingsmogelijkheden zijn. Ook hier speelt de kwaliteitsdiscussie een rol.

6. EZ: (te) weinig aandacht voor bedrijfsterreinen?**Reactie:**

- Zou de discussie over de bedrijfsterreinen niet wat meer geconcretiseerd kunnen worden? Er zijn weinig concrete aanduidingen voor mogelijke locaties.

Vervolg:

- In hoofdstuk 2 is veel aandacht besteed aan de ruimtelijk economische positie van het NV-gebied. Het doel is de potenties nader uit te bouwen. In het concept is er de nodige aandacht voor de 6 topmilieus.
- Daarnaast zijn er door de B-opties mogelijke ontwikkelingsrichtingen aangeduid, evenals in de A2-zone. Net als bij de discussie over de woningbouw is een nadere keuze op dit moment niet aan de orde. Bij een verdere uitwerking kan een en ander geconcretiseerd worden.

7. B-opties: maximale laadvermogens mogelijk/wenselijk?**Reactie:**

- Vanuit de verschillende partners zijn er kanttekeningen geplaatst bij de diverse B-zones. Over vrijwel alle zone's zijn opmerkingen gemaakt. Er worden dan vooral vraagtekens geplaatst bij een mogelijke invulling van het maximale laadvermogen. Daarnaast zijn er kritische opmerkingen gemaakt over de Utrecht-Noordzone.

Vervolg:

- Wij hebben goede nota van deze opmerkingen genomen. Bij de Utrecht-Noordzone is in het concept te veel de indruk gewekt dat het hier om het open gebied van het Noorderpark zou gaan. Dat is niet het geval. Wij hebben een mogelijke ontwikkeling aansluitend aan de bestaande kernen, op goed te ontsluiten plaatsen, in beeld willen brengen. In het vervolgtraject zullen wij het ontstane beeld trachten bij te stellen.

- Voor alle zones geldt dat er nog een nadere keuzen gemaakt zijn. Dat kan en hoeft op dit moment ook nog niet. Een nadere afbakening is pas mogelijk als wij de uitkomsten kennen van de infrastructurele verkenning, alsmede het standpunt van het Rijk daarover. Dat kunnen we dan meewegen in een nadere afbakening. Overigens hechten wij ook aan een eerste algemene reactie van het Rijk op het eerste concept.
- Overigens stellen wij wel voor, zoals ook al bij punt 4 aangegeven, ook de meer organische groeimogelijkheden nader te verkennen.

8. Flevoland: overloop voor noordelijk deel NV Utrecht

Reactie:

- Provincie, Gewest Eemland, Gewest Gooi- en Vechtstreek, Hilversum en Amersfoort zien grenzen aan de mogelijkheden om de verstedelijkingsbehoefte in en op het NV-Utrechtgebied binnen de eigen grenzen te accommoderen. De Flevolandoptie is in hun ogen een onontkoombare ontwikkeling.

Vervolg:

- In het concept is ook naar de mogelijkheden buiten het NV-gebied gekeken. Daarbij zijn Flevoland en Gelderland in beeld gebracht.
- BRU en gemeente Utrecht hebben de ambitie hun eigen woningbehoefte (41.000 woningen) te accommoderen. De in dit gebied gelegen B-zones bieden daartoe in principe ook voldoende ruimte.
- Gooi en Vechtstreek heeft, buiten de A-opties nauwelijks nog verdere verstedelijkingsmogelijkheden en zal een beroep op Flevoland doen. Eemland heeft nog beperkte mogelijkheden in het eigen gebied, maar loopt ook tegen de grenzen aan. Ook daar komt de Flevolandoptie in beeld.
- De totale Flevolandoptie wordt op dit moment ingeschat op een orde van grootte van 10.000 – 15.000 woningen. Dat is door de NV-partners ook ingebracht in het Noordvleugeloverleg van 14 december 2005.
- Ook bij de Flevolandoptie ligt er een belangrijke relatie met de infrastructuur, voor zowel OV als weg. De capaciteit van de wegverbindingen zal aangepast moeten worden en er zullen stappen gezet moeten worden om de Stichtse Lijn te ontwikkelen.
- Wij zullen in het vervolgtraject een mogelijke nadere fasering van de Flevolandoptie in beeld brengen. Naar onze inschatting komt de Flevolandoptie vooral in de periode na 2020 aan de orde. Bij de infrastructuur ligt de prioriteit voor zowel OV als weg op de verbindingen tussen Utrecht en Flevoland. Bij het OV is daarbij een koppeling met de Gooische Ring relevant. Mogelijk verdere ontwikkelingen, zoals een eventuele doortrekking van de A-30 richting Flevoland, is iets voor de lange termijn (na 2030).

BIJLAGE TABEL 1: NV-achterbannen

Belangrijkste elementen opmerkingen / boodschappen

Reactie

Gemeente Utrecht (concept-resumé commissie Stedelijke Ontwikkeling 29-11-2005):

1. Visie legt sterk accent op wonen; aspect bedrijvigheid is onderbelicht.
2. Welk gebied wordt bedoeld met Utrecht noord zone?
Tegen grootschalige verstedelijking in Noorderpark.
3. Als in Flevoland gebouwd wordt is van belang dat rijk investeert in (OV en weg) infraverbinding Utrecht-Almere.
4. Tegen opgave van 15.000 in Rijnenburg
5. Is opgave (woningbehoefte) niet te hoog? Bevolking groeit na 2015 nauwelijks en daling woningbezetting neemt af.
6. Positief punt is dat, niet alleen stad Utrecht maar ook omliggende gemeenten een rol krijgen in de opgaven.
Daarnaast zouden ook andere, niet in de zones liggende steden en kleine kernen ruimte moeten krijgen om de voorzien in eigen woningbehoefte.
7. Optie kan zijn om pijn te verdelen, de woningen over veel locaties te verdelen en evt alle kernen te laten aandikken om zo grootschalige nieuwbouwlocaties te voorkomen. Daarbij van belang om (nu) wel alle zones in beeld te houden.
8. Groei autoverkeer wordt met name veroorzaakt door landelijke ontwikkelingen; er is in het Utrechtse veel doorgaand verkeer. Koppeling met bereikbaarheid is essentieel. Wens van gemeente is om bij verdeling middelen in deze ronde rijksinvesteringen te krijgen ten behoeve van de NRU. In dit kader is het van belang de woningbouwopgave zo neer te zetten dat deze de noodzaak van infra-investeringen in de NRU, ondersteunen.
9. Er zijn raadsleden die het accent meer op binnenstedelijke woningbouw willen leggen om zo omliggend groen te sparen.
10. Onduidelijk is wanneer raad nog invloed kan uitoefenen in het besluitvormingstraject. Democratisch gehalte? Nieuwe raad moet invloed kunnen hebben op vaststelling.
11. Er wordt een standpunt gemist over noodzakelijke investeringen in groen en water.

1. In de conceptvisie is de opgave voor werken (behoefte aan bedrijventerrein) beschreven. In de conceptvisie is opgenomen dat er naast de A2-zone, in overige zones naast woningbouwlocaties tevens bedrijventerreinen zijn gedacht. Verder zijn er de groei- en ontwikkelmogelijkheden bij de zes-toplocaties. De verdere uitwerking volgt in het vervolgproces.
2. De conceptvisie is een voorlopige visie. Op dit moment is het nog niet nodig en mogelijk definitieve keuzen te maken. Voorlopig omdat de uitkomsten van de parallel lopende MIT-verkenning nog niet bekend zijn. De visie is globaal met grote bandbreedten en heeft nu primair tot doel om positie van NV bij het rijk te versterken. Het nader inzoomen volgt later, mede op basis van uitkomsten MIT-verkenning. Mede vanuit dit oogpunt zijn de zones (en beschrijvingen van de zones) nu niet nader gedetailleerd / preciezer aangegeven. Dit volgt bij de verdere uitwerking. Aanvullend: bij de verdere uitwerking zullen mogelijkheden voor organische groei, kwalitatieve, kleinschalige verstedelijking ter versterking van de kernen worden betrokken. Ook zullen bij de nadere uitwerking naast de verdere uitwerking van de B-opties onder andere ook de A-opties nader geduid worden. In de conceptvisie zijn de getekende locaties voor landelijk wonen (als onderdeel van de A-opties) indicatief aangegeven.
3. Wij delen deze stelling. De noodzaak van de koppeling hebben wij aangegeven in de conceptvisie; wij zullen dit bij de fasering en verdere uitwerking blijven meenemen.
4. Zie ook reactie onder punt 2. Overigens is in de conceptvisie bij de beschrijving van de locatie Rijnenburg (paragraaf 5.8) wel een aantal van 15.000 genoemd maar dat dit zeer lastig haalbaar is. In de tabel met ontwikkelingsmogelijkheden (paragraaf 6.1) staat een aantal van 3000 bovenop de geplande capaciteit van 5000 (dus totaal 8000).
5. Opgave in conceptvisie gebaseerd op prognoses ten behoeve van de Utrechtse Verkenning. Inmiddels zijn de eerste voorlopige resultaten van de nieuwe rijksprognoses (Primos 2005) bekend. Deze zijn in lijn met de aantallen in de conceptvisie. De woningbehoefte opgave in de conceptvisie zal in relatie met de nieuwe Primos (Primos 2005) verder regionaal en kwalitatief onderbouwd worden.
6. Zie ook reactie onder 2. De conceptvisie sluit overigens kleinschalige verstedelijking buiten de ontwikkelingszones (bijvoorbeeld bij kleine kernen tbv eigen behoefte) niet geheel uit. In de conceptvisie is aangegeven dat wij buiten de A- en B-opties in de periode 2015-2030 verder geen substantiële verstedelijking voorzien.
7. Zie ook reactie onder 2. Wij delen de mening dat het op dit moment van belang is alle zones in beeld te houden.
In het vervolg, bij nader inzoomen, kan gekozen worden om niet uit te gaan van één/enkele robuuste locaties. Opmerking zal worden meegenomen bij vervolg uitwerking.
8. Zie reactie onder 2. Verder: Tijdens proces totstandkoming concept Ontwikkelings-

	<p>visie heeft afstemming met de werkzaamheden ten behoeve van de infrastructurele verkenning (MIT-Verkenning) plaatsgevonden. De uitkomsten van deze MIT-Verkenning zijn nog niet beschikbaar. In vervolgproces zal nadrukkelijk een koppeling tussen beide trajecten blijven plaatsvinden. Zie ook Notitie 'Samenhang Verkenning Ring en Concept-ontwikkelingsvisie 2030 Noordvleugel Utrecht'.</p> <p>9. Wij onderschrijven het belang van een hoge binnenstedelijke ambitie, mede gelet op waarden en kwaliteiten van het omliggende landschap. De nu opgenomen binnenstedelijke ambitie is in onze ogen een hoge maar wel reële aanname.</p> <p>10. Wij onderschrijven het belang van een grotere transparantie. Mede daarom hebben wij het proces herzien. Korthedshalve verwijzen wij naar de bijgevoegde Nieuwsbrief met daarin nader toegelicht het proces in 2006.</p> <p>11. In het vervolgproces zal dit punt worden meegenomen.</p>
--	--

<p>Bestuur Regio Utrecht (opmerkingen vanuit AB BRU 21 december):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. In principe zijn er voldoende mogelijkheden om het ruimtelijke programma binnen het NV gebied te accommoderen 2. De AB-leden van De Bilt en Houten laten een aantekening maken bij het totaalpakket aan verstedelijkingsopties. De raad van De Bilt kan niet instemmen met een verstedelijkingsoptie rond Maartensdijk en Hollandse Rading (zone Utrecht noord) en wil nadere onderbouw van de A-opties in de gemeente de Bilt. De raad van Houten heeft een motie aangenomen waarin zij aangeven tegen nieuwe grootschalige verstedelijking op het eiland van Schalkwijk te zijn (Lekzone) en de regie daarover in eigen hand te willen houden. 3. Er zijn vraagtekens bij het beschreven ruimtelijke programma, met name het woningbouwprogramma als uitgangspunt voor de ontwikkelingsvisie 2015-2030. 4. De versterking van de groenstructuur en het landschap vraagt meer aandacht 5. Grootschalige verstedelijking proberen te vermijden en meer zoeken in organische groei en versterking van kernen. Dus meer nadruk op kwaliteit en aansluiten bij bestaande ontwikkelingen en infrastructuur. Daarnaast zullen mogelijkheden voor binnenstedelijke verdichting en hertstructurering optimaal benut worden 6. De gemeenten zijn niet voor overloop naar Almere. Als daar toch sprake van zal zijn dient nadrukkelijk aangetekend te worden dat dit geen overloop van woningbehoefte uit de stadsregio Utrecht betreft. 7. De noodzaak voor een ontwikkelingsvisie voor de periode na 2015 (voor NV Utrecht en Noordvleugel) wordt onderschreven en er zijn dringend investeringen in de infrastructuur en luchtkwaliteit van de Utrechtse stadsregio noodzakelijk 8. In de onderhandelingen met het rijk mogen geen besluiten worden genomen waar het algemeen bestuur van het BRU of de gemeenteraden van het BRU aan gecommiteerd zijn. Besluitvorming over de ontwikkelingsvisie moet aan het AB en de nieuwe gemeenteraden worden voorgelegd. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het in de conceptvisie beschreven totaalpakket aan verstedelijkingsopties wordt als basis genomen voor de gesprekken met het rijk. In dit kader merken wij aanvullend wel op dat gezien de deelopgaven van de Gooien Vechtstreek en van Eemland wij een overloop van 10-15.000 woningen (als onderdeel van het totale NV-woningbouwprogramma) bedoeld voor de behoefte uit de twee genoemde regio's, en een deel van het aantal ha's bedrijventerrein, naar Flevo-land noodzakelijk achten. Dit heeft tot gevolg dat minstens de bestaande infrastructuur van de A27 meer capaciteit moet krijgen en bovendien stappen moeten worden gezet om de Stichtse Lijn te ontwikkelen. 2. De conceptvisie is een voorlopige visie. Op dit moment is het nog niet nodig en mogelijk definitieve keuzen te maken. Voorlopig omdat de uitkomsten van de parallel lopende MIT-verkenning nog niet bekend zijn. De visie is globaal met grote bandbreedten en heeft nu primair tot doel om positie van NV bij het rijk te versterken. Het nader inzoomen volgt later, mede op basis van uitkomsten MIT-verkenning. Mede vanuit dit oogpunt zijn de zones (en beschrijvingen van de zones) nu niet nader gedetailleerd / preciezer aangegeven. Dit volgt bij de verdere uitwerking. Aanvullend: bij de verdere uitwerking zullen mogelijkheden voor organische groei, kwalitatieve, kleinschalige verstedelijking ter versterking van de kernen worden betrokken. Zie ook punt 4 hierna. 3. Opgave in conceptvisie gebaseerd op prognoses ten behoeve van de Utrechtse Verkenning. Inmiddels zijn de eerste voorlopige resultaten van de nieuwe rijksprognoses (Primos 2005) bekend. Deze zijn in lijn met de aantallen in de conceptvisie. De woningbehoefte opgave in de conceptvisie zal in relatie met de nieuwe Primos (Primos 2005) verder regionaal en kwalitatief onderbouwd worden. 4. Bij de uitwerking van de visie zal een programma voor versterking van groen en landschap worden opgenomen. 5. Bij de verdere uitwerking van de ontwikkelingszones B-opties zal nader ingezoomd worden op de mogelijke invulling van de zones. De vraag om kwaliteit, aansluiten bij bestaande ontwikkelingen en onderzoek naar mogelijkheden verdichten, herstructureren en versterking van de kernen wordt hierbij betrokken (langs de lijnen van het 'redelijk-groene alternatief' cq organische groei"). 6. Uitgangspunt is dat de woningbehoefte uit het stadsgewest Utrecht binnen het stadsgewest wordt opgevangen. Aanvullend verwijzen wij naar punt 1.
---	---

	<p>7. Wij onderschrijven het belang van de infrastructuur. Inhoudelijk: Bij de analyse van de mogelijke ontwikkelingsrichtingen is uitgegaan van de lagenbenadering waarbij de infrastructuur leidend is geweest. Proces: Tijdens proces totstandkoming concept Ontwikkelingsvisie heeft afstemming met de werkzaamheden ten behoeve van de infrastructurele verkenning (MIT-Verkenning) plaatsgevonden. De uitkomsten van deze MIT-Verkenning zijn nog niet beschikbaar. In vervolgproces zal nadrukkelijk een koppeling tussen beide trajecten blijven plaatsvinden. Zie ook Notitie 'Samenhang Verkenning Ring en Concept- Ontwikkelingsvisie 2030 Noordvleugel Utrecht'.</p> <p>8. Wij onderschrijven het belang van een grotere transparantie. Mede daarom hebben wij het proces herzien. Korthedshalve verwijzen wij naar de bijgevoegde Nieuwsbrief met daarin nader toegelicht het proces in 2006.</p>
--	--

<p>Gewest Eemland (opmerkingen vanuit vergadering dd 19 december):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gewest gaat uit van de uitgangspunten uit de geactualiseerde Ruimtelijke Visie Eemland. Dat wil zeggen dat er in periode 2015-2030 nog mogelijkheden zijn voor maximaal 10.000 woningen verspreid over het hele grondgebied van het gewest. Voor het deel van de woningbehoefte daarboven is afleiding naar Flevoland (met realisatie van bijbehorende infra) de enig optie. De genoemde B-opties op het grondgebied van het gewest zijn onbespreekbaar. 2. Ten aanzien van de (herziene) planning van het proces moet er beslist recht worden gedaan aan de achterbanraadpleging die nu plaatsvindt. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. De conceptvisie is een voorlopige visie. Op dit moment is het nog niet nodig en mogelijk definitieve keuzen te maken. Voorlopig omdat de uitkomsten van de parallel lopende MIT-verkenning nog niet bekend zijn. De visie is globaal met grote bandbreedten en heeft nu primair tot doel om positie van NV bij het rijk te versterken. Het nader inzoomen volgt later, mede op basis van uitkomsten MIT-verkenning. Mede vanuit dit oogpunt zijn de zones (en beschrijvingen van de zones) nu niet nader gedetailleerd / preciezer aangegeven. Dit volgt bij de verdere uitwerking. Ten aanzien van de opmerking over Flevoland merken wij op dat gezien de deelopgaven van de Gooi- en Vechtstreek en van Eemland wij een overloop van 10-15.000 woningen (als onderdeel van het totale NV-woningbouwprogramma) bedoeld voor de behoefte uit de twee genoemde regio's, en een deel van het aantal ha's bedrijventerrein, naar Flevoland noodzakelijk achten. Dit heeft tot gevolg dat minstens de bestaande infrastructuur van de A27 meer capaciteit moet krijgen en bovendien stappen moeten worden gezet om de Stichtse Lijn te ontwikkelen. 2. Wij onderschrijven het belang van een grotere transparantie. Mede daarom hebben wij het proces herzien. Korthedshalve verwijzen wij naar de bijgevoegde Nieuwsbrief met daarin nader toegelicht het proces in 2006.
---	---

<p>Gemeente Amersfoort (concept-notitie Peiling Raad Amersfoort 6 december):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. accent moet op binnenstedelijk vernieuwing komen te liggen. Vathorst is laatste grote Amersfoortse uitbreidingswijk. 2. Geen steun voor A1/A28 zone: alleen Vathorst-west wordt gezien als mogelijke uitbreidingslocatie (dus geen Vathorst-noord; Stoutenburg/Hoevelaken zuid, Hoogland- west etc). Bij uitbreiding van Nijkerk ontstaat gevaar voor aaneen groeien Amersfoort en Nijkerk. 3. Binnen Eemland zijn mogelijkheden om behoefte op te vangen beperkt. Flevoland is onvermijdelijk (en geschikt) voor afleiding druk. 4. Meer duidelijkheid over werklocaties is gewenst. 5. Weginfrastructuur moet versterkt worden. O.a. uitbreiding capaciteit A1 en A28; doortrekking A30; nieuwe OV-infrastructuur waaronder railinfra Amersfoort-Almere 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wij onderschrijven het belang van een hoge binnenstedelijke ambitie, mede gelet op waarden en kwaliteiten van het omliggende landschap. De nu opgenomen binnenstedelijke ambitie is in onze ogen een hoge maar wel reële aanname. 2. De conceptvisie is een voorlopige visie. Op dit moment is het nog niet nodig en mogelijk definitieve keuzen te maken. Voorlopig omdat de uitkomsten van de parallel lopende MIT-verkenning nog niet bekend zijn. De visie is globaal met grote bandbreedten en heeft nu primair tot doel om positie van NV bij het rijk te versterken. Het nader inzoomen volgt later, mede op basis van uitkomsten MIT-verkenning. Mede vanuit dit oogpunt zijn de zones (en beschrijvingen van de zones) nu niet nader gedetailleerd / preciezer aangegeven. Dit volgt bij de verdere uitwerking. 3. Gezien de deelopgaven van de Gooi- en Vechtstreek en van Eemland achten wij overloop van 10-15.000 woningen (als onderdeel van het totale NV-woningbouwprogramma) bedoeld voor de behoefte uit de twee genoemde regio's,
--	---

	<p>en een deel van het aantal ha's bedrijventerrein, naar Flevoland noodzakelijk. Dit heeft tot gevolg dat minstens de bestaande infrastructuur van de A27 meer capaciteit moet krijgen en bovendien stappen moeten worden gezet om de Stichtse Lijn te ontwikkelen.</p> <p>4. In de conceptvisie is de opgave voor werken (behoefte aan bedrijventerrein) beschreven. In de conceptvisie is opgenomen dat er naast de A2-zone, in overige zones naast woningbouwlocaties tevens bedrijventerreinen zijn gedacht. Verder zijn er de groei- en ontwikkelmogelijkheden bij de zes-toplocaties. De verdere uitwerking volgt in het vervolgproces.</p> <p>5. Wij onderschrijven het belang van de infrastructuur. Inhoudelijk: Bij de analyse van de mogelijke ontwikkelingsrichtingen is uitgegaan van de lagenbenadering waarbij de infrastructuur leidend is geweest. Proces: Tijdens proces totstandkoming concept Ontwikkelingsvisie heeft afstemming met de werkzaamheden ten behoeve van de infrastructurele verkenning (MIT-Verkenning) plaatsgevonden. De uitkomsten van deze MIT-Verkenning zijn nog niet beschikbaar. In vervolgproces zal nadrukkelijk een koppeling tussen beide trajecten blijven plaatsvinden. Zie ook Notitie 'Samenhang Verkenning Ring en Concept- Ontwikkelingsvisie 2030 Noordvleugel Utrecht'.</p>
--	---

<p>Gemeente Hilversum: (zie reactie Gewest Gooi en Vechtstreek): Verzocht wordt de verstedelijkingsoptie met uitbreiding van Almere in oostelijke richting een zwaarder accent te geven door van de optie van 20.000 woningen (de maximale mogelijkheid in de Eemzone/Flevoland in de conceptvisie) bij uit te gaan en deze niet meer als mogelijke ontwikkeling ter discussie te stellen. De aanleg van de Stichtse Lijn en een verzwaring van de A27 (Utrecht-Almere) is (vanuit oogpunt adequate ontsluiting) gekoppeld aan de ontwikkeling van deze 20.000 woningen.</p>	<p>Gezien de deelopgaven van de Gooi- en Vechtstreek en van Eemland achten wij overloop van 10-15.000 woningen (als onderdeel van het totale NV-woningbouwprogramma) bedoeld voor de behoefte uit de twee genoemde regio's, en een deel van het aantal ha's bedrijventerrein, naar Flevoland noodzakelijk. Dit heeft tot gevolg dat minstens de bestaande infrastructuur van de A27 meer capaciteit moet krijgen en bovendien stappen moeten worden gezet om de Stichtse Lijn te ontwikkelen.</p>
---	---

<p>Gewest Gooi en Vechtstreek (brief 25 november 2005): Verzocht wordt de verstedelijkingsoptie met uitbreiding van Almere in oostelijke richting een zwaarder accent te geven door van de optie van 20.000 woningen (de maximale mogelijkheid in de Eemzone/Flevoland in de conceptvisie) bij uit te gaan en deze niet meer als mogelijke ontwikkeling ter discussie te stellen. De aanleg van de Stichtse Lijn en een verzwaring van de A27 (Utrecht-Almere) is (vanuit oogpunt adequate ontsluiting) gekoppeld aan de ontwikkeling van deze 20.000 woningen.</p>	<p>Gezien de deelopgaven van de Gooi- en Vechtstreek en van Eemland achten wij overloop van 10-15.000 woningen (als onderdeel van het totale NV-woningbouwprogramma) bedoeld voor de behoefte uit de twee genoemde regio's, en een deel van het aantal ha's bedrijventerrein, naar Flevoland noodzakelijk. Dit heeft tot gevolg dat minstens de bestaande infrastructuur van de A27 meer capaciteit moet krijgen en bovendien stappen moeten worden gezet om de Stichtse Lijn te ontwikkelen.</p>
--	---

<p>Provincie Utrecht (uit commissie Ruimte en Groen): 1. Er is vooral ingegaan op het proces, minder op de inhoud van de visie. Het streekplan (niet alleen proces maar ook inhoud) zou meer leidend moeten zijn. Gesteld werd dat de visie al te gedetailleerd is (mede in relatie tot draagvlak) en dat er al teveel keuzes zijn gemaakt. Inhoudelijk werd gesteld dat er teveel afwijkingen zijn</p>	<p>1. Proces en inhoud ingegeven door vraag van de Minister. Naar onze mening is de visie nog tamelijk globaal, met grote bandbreedten. Visie heeft nu primair tot doel om positie van NV bij het rijk te versterken (onderhande-</p>
--	---

<p>ten opzichte van het in het streekplan vastgestelde beleid.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Inhoudelijk is in een aantal toetspunten, in lijn met het streekplanbeleid, aangedragen. Daarbij keuze met name gericht op duurzaamheid en kwaliteit. Genoemde toetspunten o.a. eerst binnenstedelijk dan pas uitbreiden; verder aandacht voor: 1. Doelgroepen (30% sociaal), 2. Kwaliteit in dienstverlening, 3. Onderkant arbeidsmarkt, 4. Recreatieve en groenblauwe structuren, 5. EHS en 6. Regionaal en nationaal infrastructureel netwerk (parallelbanen). 3. Aangegeven werd dat er een opgave ligt voor de regio: met name op infrastructureel gebied. De resultaten van de infrastructurele verkenning zijn van belang. Verstedelijking zou daaraan gekoppeld moeten zijn. Inzet richten op opgave op infrastructuur. Maar ook aandacht voor recreatieve en groenblauwe structuren. 4. Gesteld werd dat de "Flevolandoptie" onvoldoende is uitgewerkt in de visie. 5. Tegen ontwikkelingen in zone Kromme Rijn; geen voorstander van grootschalige ontwikkelingen in zone Utrecht-noord 	<p>lingsinzet). Het nader inzoomen volgt later, mede op basis van uitkomsten MIT-verkenning (zie ook punt 3)</p> <p>Inhoudelijk merken we aanvullend op dat de conceptvisie betrekking heeft op de periode 2015-2030. Uitgangspunt is dat de in het streekplan opgenomen plannen zijn gerealiseerd; uitgegaan is van (in periode voor 2015 ingezet) streekplanbeleid.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. De aandachtspunten worden betrokken in het vervolgproces (bij de verdere uitwerking). Zie verder ook reactie onder punt 1. 3. Wij onderschrijven het belang van de infrastructuur. Inhoudelijk: Bij de analyse van de mogelijke ontwikkelingsrichtingen is uitgegaan van de lagenbenadering waarbij de infrastructuur leidend is geweest. Proces: Tijdens proces totstandkoming concept Ontwikkelingsvisie heeft afstemming met de werkzaamheden ten behoeve van de infrastructurele verkenning (MIT-Verkenning) plaatsgevonden. De uitkomsten van deze MIT-Verkenning zijn nog niet beschikbaar. In vervolgproces zal nadrukkelijk een koppeling tussen beide trajecten blijven plaatsvinden. Zie ook Notitie 'Samenhang Verkenning Ring en Concept- Ontwikkelingsvisie 2030 Noordvleugel Utrecht'. 4. Zie Ontwikkelingszone Eem/Flevoland: 3000 op grondgebied NV-Utrecht; maximaal 17.000 op grondgebied buiten NV Utrecht/Flevoland. In conceptvisie is aangegeven dat een ontwikkeling in Flevoland vanwege ligging, vooral voor behoefte van 't Gooi en Eemland is bedoeld; ook leidt het de druk af van de Amsterdams regio op de Utrechtse woningmarkt. Aanvullend merken wij op dat gezien de deelopgaven van de Gooi- en Vechtstreek en van Eemland wij een overloop van 10-15.000 woningen (als onderdeel van het totale NV-woningbouwprogramma) bedoeld voor de behoefte uit de twee genoemde regio's, en een deel van het aantal ha's bedrijventerrein, naar Flevoland noodzakelijk achten. Dit heeft tot gevolg dat minstens de bestaande infrastructuur van de A27 meer capaciteit moet krijgen en bovendien stappen moeten worden gezet om de Stichtse Lijn te ontwikkelen zie reactie geweest Gooi en Vechtstreek. 5. De conceptvisie is een voorlopige visie. Op dit moment is het nog niet nodig en mogelijk definitieve keuzen te maken. Voorlopig omdat de uitkomsten van de parallel lopende MIT-verkenning nog niet bekend zijn. De visie is globaal met grote bandbreedten en heeft nu primair tot doel om positie van NV bij het rijk te versterken. Het nader inzoomen volgt later, mede op basis van uitkomsten MIT-verkenning. Mede vanuit dit oogpunt zijn de zones (en beschrijvingen van de zones) nu niet nader gedetailleerd / preciezer aangegeven. Dit volgt bij de verdere uitwerking.
--	--

BIJLAGE TABEL 2: Overige partijen en instanties

Belangrijkste elementen opmerkingen / boodschap

Reactie

Bestuurlijke expertmeeting 16 november (overleg met maatschappelijke organisaties) (aantal aandachtspunten uit concept-verslag):

1. Ambitieniveau is goed maar het ontbreekt aan concreetheid.
2. Koppeling met infrastructuur ontbreekt. Daarnaast wordt opgemerkt dat er op het gebied van infrastructuur problemen zijn in deze regio.
3. De visie is erg op wonen gericht; werken is onderbelicht
4. NS zet o.a. in op uitbouwen Randstadspoor, inclusief ondersteunende HOV-systemen. Aandacht wordt gevraagd om deze potentie goed en volledig (dubbelzijdig gebruik spoor) te benutten.
Ook wordt aangegeven er pas een nieuwe halte/station zal worden gerealiseerd als er voldoende aanbod van reizigers is.
5. Planologische duidelijkheid op korte termijn (ruim voor 2015) is wenselijk vanuit ongewenste speculatie oogpunt. Mede in relatie tot benodigde ontwikkeling van groen en water om de stad (speculatie, opkopen gronden zal leiden tot stilstand van ontwikkeling natuur en recreatie).
6. De binnenstedelijke opgave is een lastige om te realiseren; wellicht zijn al nieuwe uitbreidingslocaties (ontwikkelingszones) nodig voor om de opgave tot 2015 te kunnen realiseren
7. Er is gewerkt volgens de lagenbenadering; echter water lijkt niet altijd belangrijkste onderlegger te zijn geweest.
8. Bij nadere uitwerking zal ook recreatie verder worden uitgewerkt. Daarbij mag een goede spreiding over het hele NV-gebied niet uit het oog worden verloren. Financiering van al dat moois is aandachtspunt (woningbouw moet aanleg betalen). Van belang om gebieden in één keer te ontwikkelen (woningbouw en groen).
9. Verzocht wordt om de plannen NHW / Panorama Krayenhof onderdeel te laten uitmaken van de visie.
10. Betrokkenheid gemeenten buiten NV Utrecht (o.a. Woerden, Zeewolde, Nijkerk) ?

1. De conceptvisie is een voorlopige visie. Op dit moment is het nog niet nodig en mogelijk definitieve keuzen te maken. Voorlopig omdat de uitkomsten van de parallel lopende MIT-verkenning nog niet bekend zijn. De visie is globaal met grote bandbreedten en heeft nu primair tot doel om positie van NV bij het rijk te versterken. Het nader inzoomen volgt later, mede op basis van uitkomsten MIT-verkenning. Mede vanuit dit oogpunt zijn de zones (en beschrijvingen van de zones) nu niet nader gedetailleerd / preciezer aangegeven. Dit volgt bij de verdere uitwerking.
2. Wij onderschrijven het belang van de infrastructuur.
Inhoudelijk: Bij de analyse van de mogelijke ontwikkelingsrichtingen is uitgegaan van de lagenbenadering waarbij de infrastructuur leidend is geweest.
Proces: Tijdens proces totstandkoming concept Ontwikkelingsvisie heeft afstemming met de werkzaamheden ten behoeve van de infrastructurele verkenning (MIT-Verkenning) plaatsgevonden. De uitkomsten van deze MIT-Verkenning zijn nog niet beschikbaar. In vervolgproces zal nadrukkelijk een koppeling tussen beide trajecten blijven plaatsvinden. Zie ook Notitie 'Samenhang Verkenning Ring en Concept- Ontwikkelingsvisie 2030 Noordvleugel Utrecht'.
3. In de conceptvisie is de opgave voor werken (behoefte aan bedrijventerrein) beschreven. In de conceptvisie is opgenomen dat er naast de A2-zone, in overige zones naast woningbouwlocaties tevens bedrijventerreinen zijn gedacht. Verder zijn er de groei- en ontwikkelmogelijkheden bij de zes-toplocaties. De verdere uitwerking volgt in het vervolgproces.
4. Wij onderschrijven het belang van de (spoor)infrastructuur. Bij de analyse van de mogelijke ontwikkelingsrichtingen is uitgegaan van de lagenbenadering waarbij de infrastructuur, en in het bijzonder de spoorinfra, leidend is geweest.
De aandacht voor het goed benutten van de potenties alsmede voldoende aanbod nieuw station, zal worden betrokken in het vervolgproces (bij de verdere uitwerking).
5. Dit aspect wordt onderkend en zal met de grootst mogelijke zorgvuldigheid worden meegenomen in de verdere uitwerking van het proces en de inhoud.
6. Erkend wordt dat de binnenstedelijke ambitie een moeilijke is, weerbarstig is. Opgave willen we in beeld houden, ook voor de langere termijn. Opgave is een deel van de onderhandelingsinzet naar het Rijk (naast aandacht ook middelen vragen voor deze opgave)
7. Zie opmerkingen en reacties bij De Stichtse Rijnlanden
8. Dit zal worden meegenomen bij de verdere uitwerking.
9. Dit zal worden meegenomen bij de verdere uitwerking.
10. Wij onderschrijven het belang van een grotere transparantie. Mede daarom hebben wij het proces herzien. Korthedshalve verwijzen wij naar de bijgevoegde Nieuwsbrief met daarin nader toegelicht het proces in 2006. Aanvullend: met de genoemde gemeenten en de buurprovincies zullen wij zowel bestuurlijk als ambtelijk over de

De Stichtse Rijnlanden (brief 25 november):

1. Door infrastructuur als sturend principe te hanteren wordt de mede-ordenende rol van water in de concept-visie onvoldoende belicht. Verstedelijking op vanuit het watersysteem bezien ongunstige locaties kan tot in de verre toekomst leiden tot knelpunten.
2. De te ontwikkelen zones (zowel A- als B-opties) vormen een kans voor het ontwikkelen van duurzame watersystemen. Deze transformatieopgave stelt randvoorwaarden aan de ruimtelijke inrichting van, en de ontwikkelingsprogramma's in de zones.
3. Confrontatie van de mogelijkheden en beperkingen van het watersysteem met de voorgestelde maximale bandbreedtes voor verstedelijking in de ontwikkelingszones leidt met name in de Lekzone tot een conflict, vanwege de hoge grondwaterstand en de ligging dicht bij de rivier, tenzij aanzienlijke fysieke maatregelen worden genomen. Ook in de Oude Rijnzone en de zone Eem\Flevoland voorzien wij problemen bij het hanteren van de maximale bandbreedtes. De Kromme Rijnzone en de zone A1-A28 achten wij vanuit het watersysteem geredeneerd het meest geschikt voor verstedelijking.
4. In de BRO is de watertoets verplicht gesteld voor ruimtelijke plannen met een wettelijke status. In dat kader is het van belang nu al rekening te houden met waterhuishoudkundige consequenties van voorgestelde opties.

1. In het voortraject van de concept-ontwikkelingsvisie zijn alle voorgestelde ontwikkelingszones globaal geanalyseerd volgens de methodiek van de lagenbenadering. Daarbij zijn dus niet alleen de infrastructurele aspecten, maar ook de kansen en beperkingen die de bodem en het water met zich meebrengen in beeld gebracht. Wij zijn ons bewust van die kansen en beperkingen maar hebben er, gezien het globale en beknopte karakter van de concept-ontwikkelingsvisie, voor gekozen de resultaten van deze analyse niet 'een op een' in de visie op te nemen. Dit met uitzondering van de in dit stadium meest belangrijke noties (zie 3).
2. Wij zijn het hier volmondig mee eens. Deze randvoorwaarden zullen wij, in vervolgtrajecten van de ontwikkelingsvisie, samen met het onder meer het Hoogheemraadschap nader definiëren.
3. Wij weten dat het hanteren van de maximale bandbreedtes risico's met zich meebrengt. Niet alleen wat betreft de consequenties voor het watersysteem, maar voor de gehele ruimtelijke kwaliteit van het gebied van de NV Utrecht. Dit laatste hebben wij verwoord in de conceptvisie. De beperkingen die aan de Lekzone kleven, mede gezien de ligging dicht bij de rivier (het veiligheidsaspect), hebben wij in de concept-ontwikkelingsvisie extra voor het voetlicht gebracht.
4. Zoals gesteld bij punt 1 hebben wij reeds in dit stadium het aspect water, alhoewel niet altijd expliciet verwoord, betrokken bij het opstellen van de concept-ontwikkelingsvisie. Wij willen (zie punt 2) daaraan, samen met Hoogheemraadschap, in vervolgtrajecten nadere inhoud aan geven.

Utrechtse Natuur- en Milieuorganisaties (brieven 24 november / 19 december):

1. De visie heeft (nog) niet het integrale karakter dat wordt geclaimd. Opgave 1 (combineren rood en groen) wordt onvoldoende concreet vertaald. Een zelfstandige, sectorale analyse van de groenblauwe opgave wordt gemist (zoals wel op wonen en werken nader wordt ingegaan). Aandacht voor groenblauw is nu te gering en te fragmentarisch. In hoofdstuk 4 moeten ambities voor groen en blauw worden opgenomen.
De Noordvleugel is een hoogwaardige omgeving; cultuurhistorische parels bieden inspiratie. De discussie over de toekomst moet niet primair gaan over aantallen maar ook over de kwaliteiten. Nu in de conceptvisie te makkelijk gesteld dat opgaven goed in te passen zijn. Een meer evenwichtige en integrale benadering is noodzakelijk.
2. Voordat besloten wordt over nut en noodzaak extra ontwikkellocaties (uitbreidingen / B-opties) is het van belang inzicht te hebben in
  - binnenstedelijke mogelijkheden (is er extra ruimte bovenop de A-opties);
  - hoogte woningbehoefte; noodzaak uitbreidingslocaties (voor wonen en werken) is onvoldoend onderbouwd
  - Flevoland-optie: deze moet op agenda blijven
3. Ten aanzien van bedrijventerreinen wordt een gedegen analyse gemist (wat is werkelijke behoefte, wat zijn mogelijkheden zorgvuldig ruimte gebruik).

1. Ook wij voelen het spanningsveld tussen de redelijk concreet benoemde behoeften en opgaven voor wonen en werken, en de minder concreet benoemde groen-blauwe opgaven. Wij zijn ons er uitermate bewust van dat grote delen van het gebied van de NV Utrecht nu al kampen met een tekort aan mogelijkheden voor recreëren in het buitengebied, en dat de natuur onder druk staat. Wij beseffen ons terdege dat een verdere verstedelijking, in welke richting(en) of wat voor omvang dan ook, gepaard zal moeten gaan aan extra investeringen in 'het groen en blauw'. En dat er in de periode 2015-2030 eveneens autonome opgaven zullen zijn voor het landelijk gebied.
Wij hebben willens en wetens afgezien van het benoemen van het aantal benodigde hectares groen en blauw. Enerzijds omdat de bandbreedtes nu nog zeer wijd zijn, anderzijds omdat we de unieke kwaliteiten en de gevarieerdheid van het landschap in het gebied van de NV Utrecht geen recht doen door het hanteren van normgetallen.
In vervolgtrajecten van de concept-ontwikkelingsvisie zal de groen-blauwe opgave nader moeten worden uitgewerkt, en moeten worden vertaald in realistisch te realiseren opgaven. Daarmee is veel geld gemoed. Niet alleen van het Rijk, maar ook van partners in de NV Utrecht. Met name dit laatste noopt ons tot voorzichtigheid. In die vervolgtrajecten maken wij graag gebruik van het aanbod van de Utrechtse

	<p>Natuur- en Milieuorganisaties om bij te dragen aan het in beeld brengen van de groene en blauwe opgaven.</p> <p>2. Ad binnenstedelijk: wij onderschrijven het belang van een hoge binnenstedelijke ambitie, mede gelet op waarden en kwaliteiten van het omliggende landschap. De nu opgenomen binnenstedelijke ambitie is in onze ogen een hoge maar wel reële aanname.</p> <p>Ad woningbehoefte: Opgave in conceptvisie gebaseerd op prognoses ten behoeve van de Utrechtse Verkenning. Inmiddels zijn de eerste voorlopige resultaten van de nieuwe rijksprognoses (Primos 2005) bekend. Deze zijn in lijn met de aantallen in de conceptvisie. De woningbehoefte opgave in de conceptvisie zal in relatie met de nieuwe Primos (Primos 2005) verder regionaal en kwalitatief onderbouwd worden.</p> <p>Ad Flevolandoptie: gezien de deelopgaven van de Gooi- en Vechtstreek en van Eemland achten wij overloop van 10-15.000 woningen (als onderdeel van het totale NV-woningbouwprogramma) bedoeld voor de behoefte uit de twee genoemde regio's, en een deel van het aantal ha's bedrijventerrein, naar Flevoland noodzakelijk. Dit heeft tot gevolg dat minstens de bestaande infrastructuur van de A27 meer capaciteit moet krijgen en bovendien stappen moeten worden gezet om de Stichtse Lijn te ontwikkelen.</p> <p>3. Wij zullen deze opmerking betrekken bij het vervolgproces.</p> <p>Aanvullend: in de conceptvisie is de opgave voor werken (behoefte aan bedrijventerrein) beschreven. In de conceptvisie is opgenomen dat er naast de A2-zone, in overige zones naast woningbouwlocaties tevens bedrijventerreinen zijn gedacht. Verder zijn er de groei- en ontwikkelmogelijkheden bij de zes-toplocaties. De verdere uitwerking volgt in het vervolgproces.</p>
--	---

<p>Kamer van Koophandel Gooi en Eemland (brieven 12 en 20 december):</p> <p>1. In eerste instantie moet ingezet worden op de ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden in het NV Utrecht gebied sec. Echter niet ontkomen kan worden aan het betrekken van de randen van de regio bij het zoeken naar ruimte voor taakstellingen. De voorgestelde zoekzones spreken deze intentie wel uit maar zijn onvoldoende aangezet. De zuidoostlob van Flevoland moet nadrukkelijker worden meegenomen. Door daarbij ook een combinatie te leggen met een door te trekken A30 en een spoorverbinding Almere-Nijkerk, wordt een oplossing gecreëerd voor meerdere problemen.</p> <p>2. Het integrale en kwalitatieve karakter van de visie kan sterker worden aangezet. Ook wordt nadere aandacht gevraagd voor de ruimtelijke effecten van ICT, de mogelijkheden voor nieuwe technologische oplossingen, extra aandacht voor schone maakindustrie, de creatieve sector (onderdeel opgave 2), de aanleg van 'natte' multimodaal ontsloten bedrijventerreinen, de internationalisering (opgave 3)</p> <p>3. De aandacht voor nieuwe bedrijventerreinen is onvoldoende. Extra (financiële) inzet op herstructurering en intensivering wordt bepleit. Meer duidelijkheid over de locaties (concreet locaties benoemen) is gewenst. Te gemakkelijk wordt aangenomen dat binnen de zoekzones ook nieuwe bedrijvenlocaties te vinden zijn. Ook wordt gesteld dat de locatie Tull en 't Waal zonder meer nodig is.</p> <p>4. Relatie tussen zoekzones en infrastructuur is nog niet uitgewerkt. Hierdoor zijn de effecten van mogelijke nieuwe locaties op bereikbaarheid moeilijk in te schatten. Ook verzoek om realisering van HSL-oost opnieuw te introduceren.</p>	<p>1. Zie ook Ontwikkelingszone Eem/Flevoland: 3000 op grondgebied NV-Utrecht; maximaal 17.000 op grondgebied buiten NV Utrecht/Flevoland.</p> <p>Gezien de deelopgaven van de Gooi- en Vechtstreek en van Eemland achten wij overloop van 10-15.000 woningen (als onderdeel van het totale NV-woningbouwprogramma) bedoeld voor de behoefte uit de twee genoemde regio's, en een deel van het aantal ha's bedrijventerrein, naar Flevoland noodzakelijk. Dit heeft tot gevolg dat minstens de bestaande infrastructuur van de A27 meer capaciteit moet krijgen en bovendien stappen moeten worden gezet om de Stichtse Lijn te ontwikkelen.</p> <p>2. Ten aanzien van de integraliteit verwijzen wij onder andere naar de punt 1 van de reactie van de Utrechtse Natuur- en Milieuorganisaties. Wij erkennen het belang van de genoemde ontwikkelingen en hebben dit in hoofdstuk 2 van de conceptvisie verwoord; wij zullen het belang bij de verdere uitwerking blijven meenemen.</p> <p>3. In de conceptvisie is de opgave voor werken (behoefte aan bedrijventerrein) beschreven. In de conceptvisie is opgenomen dat er naast de A2-zone, in overige zones naast woningbouwlocaties tevens bedrijventerreinen zijn gedacht. Verder zijn er de groei- en ontwikkelmogelijkheden bij de zes-toplocaties. De verdere uitwerking volgt in het vervolgproces.</p> <p>4. Wij onderschrijven het belang van de infrastructuur.</p> <p>Inhoudelijk: Bij de analyse van de mogelijke ontwikkelingsrichtingen is uitgegaan van de lagenbenadering waarbij de infrastructuur leidend is geweest.</p>
---	---

	<p>Proces: Tijdens proces totstandkoming concept Ontwikkelingsvisie heeft afstemming met de werkzaamheden ten behoeve van de infrastructurele verkenning (MIT-Verkenning) plaatsgevonden. De uitkomsten van deze MIT-Verkenning zijn nog niet beschikbaar. In vervolproces zal nadrukkelijk een koppeling tussen beide trajecten blijven plaatsvinden. Zie ook Notitie 'Samenhang Verkenning Ring en Concept-Ontwikkelingsvisie 2030 Noordvleugel Utrecht'.</p> <p>Wij onderschrijven ook het belang van de (spoor)infrastructuur. Bij de analyse van de mogelijke ontwikkelingsrichtingen is uitgegaan van de lagenbenadering waarbij de infrastructuur, en in het bijzonder de spoorinfra, leidend is geweest.</p> <p>De aandacht voor het goed benutten van de potenties alsmede voldoende aanbod nieuw station, zal worden betrokken in het vervolproces (bij de verdere uitwerking).</p>
--	---

<p>Projectbureau NHW (notitie 15-12-2005): Binnen NHW zijn alleen op beperkte schaal mogelijkheden voor nieuwe bebouwing in een combinatie van dicht en dun bouwen. Grootschalige bouwlocaties in inundatiegebieden (zoals bij Schalkwijk) zijn vanuit NHW-perspectief absoluut onmogelijk. Nieuwe (on-)Utrechtse stedelijk woonmilieus zijn nodig om opgave binnen Utrecht te accommoderen (bv bouwen boven infrastructuur). Nader, dieper onderzoek naar mogelijkheden is nodig. Gedacht kan worden aan bouw van een nieuw dorp aan de Vecht of langs de Kromme Rijn (ca 3000 per dorp). Relatie NHW kan in conceptueel opzicht worden gebruikt (inspiratiebron Fort Blauwkapel).</p>	<p>De conceptvisie is een voorlopige visie. Op dit moment is het nog niet nodig en mogelijk definitieve keuzen te maken. Voorlopig omdat de uitkomsten van de parallel lopende MIT-verkenning nog niet bekend zijn. De visie is globaal met grote bandbreedten en heeft nu primair tot doel om positie van NV bij het rijk te versterken. Het nader inzoomen volgt later, mede op basis van uitkomsten MIT-verkenning.</p> <p>Mede vanuit dit oogpunt zijn de zones (en beschrijvingen van de zones) nu niet nader gedetailleerd / preciezer aangegeven. Dit volgt bij de verdere uitwerking.</p> <p>Bij de verdere uitwerking van de ontwikkelingszones B-opties zal nader ingezoomd worden op de mogelijke invulling van de zones. De vraag om kwaliteit, aansluiten bij bestaande ontwikkelingen en onderzoek naar mogelijkheden verdichten, herstructurering en versterking van de kernen wordt hierbij betrokken (langs de lijnen van het 'redelijk-groene alternatief' cq organische groei').</p> <p>Aanvullend: zie punt 2 van de reactie van de Stichtse Rijnlanden en punt 9 van de reactie van de bestuurlijke expertmeeting.</p>
---	---

<p>Stichtse Groenlanden (brief 15 december): Ontwikkelingen ten aanzien van wonen, werken en infrastructuur vergen een duidelijke afweging tussen rood en groen. Wil het woonklimaat hoogwaardig blijven dan is het als eenmaal keuzes zijn gemaakt voor de rode uitbreidingen en de daarbij behorende infrastructurele maatregelen, niet klaar. Wil het groen voldoende opvangcapaciteit kunnen bieden dan zullen uitgebalanceerde inrichtingsmaatregelen moeten worden getroffen. Deze moeten gegeneerd worden door de rode ontwikkelingen. Maar na realisatie zijn ook (aanzienlijke) kosten voor het beheer van de groenen gebieden nodig. Daarom van belang om aan voorkant van het proces al uit te spreken dat er in functioneel groen ontwikkelingsmogelijkheden worden gegeven voor functies die daaraan ondersteunend zijn en bovendien middelen kunnen genereren voor duurzaam beheer.</p>	<p>Ook wij voelen het spanningsveld tussen de redelijk concreet benoemde behoeften en opgaven voor wonen en werken, en de minder concreet benoemde groen-blaauwe opgaven. Wij zijn ons er uitermate bewust van dat grote delen van het gebied van de NV Utrecht nu al kampen met een tekort aan mogelijkheden voor recreëren in het buitengebied, en dat de natuur onder druk staat. Wij beseffen ons terdege dat een verdere verstedelijking, in welke richting(en) of wat voor omvang dan ook, gepaard zal moeten gaan aan extra investeringen in 'het groen en blauw'. En dat er in de periode 2015-2030 eveneens autonome opgaven zullen zijn voor het landelijk gebied.</p> <p>Wij hebben willens en wetens afgezien van het benoemen van het aantal benodigde hectares groen en blauw. Enerzijds omdat de bandbreedtes nu nog zeer wijd zijn, anderzijds omdat we de unieke kwaliteiten en de gevarieerdheid van het landschap in het gebied van de NV Utrecht geen recht doen door het hanteren van normgetallen.</p> <p>In vervoltrajecten van de concept-ontwikkelingsvisie zal de groen-blaauwe opgave nader moeten worden uitgewerkt, en moeten worden vertaald in realistisch te realiseren opgaven. Daarmee is veel geld gemoed. Niet alleen van het Rijk, maar ook van partners in</p>
---	--

de NV Utrecht. Met name dit laatste noopt ons tot voorzichtigheid.
Aanvullend: zie punt 8 van de reactie van de bestuurlijke expertmeeting.

Gemeente De Bilt (brief 12 december):

1. De Bilt onderkent de noodzaak om na te denken over mogelijke bouwlocaties in de verdere toekomst maar dat mag nooit haaks staan op de belangen van de groene functies in deze verstedelijkte regio en de rol die De Bilt daarbij vervult. De ontwikkelingsvisie staat haaks op de groene ambitie van de bilt. De Bilt kan niet instemmen met een verstedelijkingsoptie rond Maartensdijk en Hollandse Rading (zone Utrecht noord). Ook wordt het belang van De Uithof onderkend maar wordt (in relatie tot de in de conceptvisie opgenomen mogelijkheden voor woningbouw en de ontwikkeling van bedrijvenlocaties in het gebied rond De Uithof) gewezen op het uiterst kwetsbare gebied dat direct tegen De Uithof aan is gelegen (gewerkt aan EHS). 2. In het gebied van de gemeente zijn volgens het kaartbeeld voor wat betreft de te ontwikkelen landelijk topmilieus: 3 locaties opgenomen 3. Het gemeentebestuur heeft door middel van een brief aan de leden van het AB (BRU) kennis genomen van de conceptvisie en is niet rechtstreeks op de hoogte gebracht van de conceptvisie. Dit draagt niet bij aan het noodzakelijke draagvlak. De gemeente vertrouwd erop gaandeweg het proces beter geïnformeerd en betrokken te worden.	1. De conceptvisie is een voorlopige visie. Op dit moment is het nog niet nodig en mogelijk definitieve keuzen te maken. Voorlopig omdat de uitkomsten van de parallel lopende MIT-verkenning nog niet bekend zijn. De visie is globaal met grote bandbreedten en heeft nu primair tot doel om positie van NV bij het rijk te versterken. Het nader inzoomen volgt later, mede op basis van uitkomsten MIT-verkenning. Mede vanuit dit oogpunt zijn de zones (en beschrijvingen van de zones) nu niet nader gedetailleerd / preciezer aangegeven. Dit volgt bij de verdere uitwerking. Aanvullend: bij de verdere uitwerking zullen mogelijkheden voor organische groei, kwalitatieve, kleinschalige verstedelijking ter versterking van de kernen worden betrokken. 2. Zie onder 1. Aanvullend: bij de nadere uitwerking zullen naast de verdere uitwerking van de B-opties onder andere ook de A-opties nader geduid worden. In de conceptvisie zijn de getekende locaties voor landelijk wonen (als onderdeel van de A-opties) zijn indicatief aangegeven. 3. Wij onderschrijven het belang van een grotere transparantie. Mede daarom hebben wij het proces herzien. Korthedshalve verwijzen wij naar de bijgevoegde Nieuwsbrief met daarin nader toegelicht het proces in 2006.

Gemeente Woerden

1. De gemeente Woerden heeft haar visie ingebracht in de vergadering van de Statencommissie Ruimte en Groen d.d. 28 november 2005. De gemeente Woerden is verrast, omdat ze niet bij de opstelling van het concept betrokken geweest is. 2. Woerden is van mening dat een ontwikkelingszone Oude Rijn met 10.000-18.000 woningen ongewenst is. E.e.a. staat ook haaks op de filosofie om vooral binnen het bundelingsgebied ruimte te zoeken voor verdere verstedelijking.	1. Wij hebben hier goede nota van genomen. Wij zullen het vervolgproces dan ook meer transparant in gaan zetten. 2. In het concept is een mogelijke zone aangegeven met een bandbreedte van 2.000-18.000 woningen. De conceptvisie is een voorlopige visie. Op dit moment is het nog niet nodig en mogelijk nadere keuzen te maken. Voorlopig omdat de uitkomsten van de parallel lopende MIT-verkenning nog niet bekend zijn. De visie is globaal met grote bandbreedten en heeft nu primair tot doel om positie van NV bij het rijk te versterken.